

«**شرق**» از تداوم فعالیت‌های تروریستی آمریکا و انگلیس در منطقه به موازات احتمال آغاز جنگ در جنوب لبنان گزارش می‌دهد

دود سرخ در میانه خاور

فهمیده‌اند که اسرائیل از حد «دفاع از خود» بسیار فراتر رفته است. به گزارش خبرگزاری وفا، در این بیانیه آمده است که در سایه قتل غیرنظامیان و ممانعت از ورود کمک‌های کافی و هدف قراردادن مراکز بهداشتی و غیرنظامی، جهان نگران حمله اسرائیل به منطقه رفع است. شکست بین‌المللی و کوتاهی در اعمال فشار لازم بر اسرائیل برای توقف حمله به رفع و حمایت از غیرنظامیان فلسطینی به این معناست که این کشورها هنوز از جنگ نسل‌کشی که برای صدویست‌وششمین روز متوالی ادامه دارد، درس نگرفته‌اند. البته علی شمس‌ی‌پور و همچنین فریدون عطار در یک ارزیابی مشترک، باور دارند که در سایه تشدید حملات در جنوب غزه به موازات احتمال درگیری زمینی و آغاز جنگ با حزب‌الله و لبنان، منطقه در یک قدمی ناامنی فراگیر است.

ضمن آنکه این دو کارشناس باز هم در ارزیابی مشترک گزاره و پارامتر دیگر، یعنی تداوم دور جدید حملات آمریکا، انگلستان و دیگر کشورها به یمن را هم از جمله عوامل مؤثر در گسترش ناامنی منطقه‌ای می‌دانند به گفته این دو، از یک‌سو حوثی‌ها کماکان به دنبال ادامه حملات خود در دریای سرخ، تنگه باب‌المندب و دریای مدیترانه و همچنین هدف قراردادن کشتی‌ها آمریکایی و انگلیسی هستند و از طرف دیگر واشنگتن و لندن، همچنان ذیل لایه‌های بعدی اقدامات خود، حملاتی را به خاک یمن انجام داده‌اند که نشان می‌دهد این منطقه (دریای سرخ، تنگه باب المندب و دریای مدیترانه)، ملتهب و مستعد یک التهاب تمام‌عیار خواهد بود. در سایه این گفته‌ها، منابع رسانه‌ای عصر روز پنجشنبه از دور جدید حملات آمریکا و انگلیس به مناطقی در الحیدیه یمن خبر دادند. ایسنا به نقل از شبکه المسبیره دراین‌باره گزارش داد که آمریکا و انگلیس در این‌ حملات، مناطقی از جمله «الظیره» در ناحیه «رأس عیسی» را در شهرستان «الصلیف» از توابع استان الحیدیه هدف قرار داده‌اند.

رابطه میان ایران و گروه‌های مقاومت منطقه شبیه به «یک پیمان دفاعی» مانند ناتو است

در این بین امیرسعید ایروانی، نماینده ایران در سازمان ملل هم در مصاحبه با شبکه آمریکایی «ان‌بی‌سی» و در پاسخ به این سؤال که آیا ایران، انصارالله را که در ماه‌های اخیر حملاتی را به کشتی‌های دریای سرخ و خلیج عدن انجام داده، تسلیح می‌کند، این پاسخ صریح را داد، «نه به‌هیچ‌وجه» فارس که این مصاحبه را منتشر کرده به نقل از ایروانی تصریح کرد انصارالله «سلح‌های خود را دارد» و جمهوری اسلامی هیچ دستورالعملی به آنها در زمینه نحوه استفاده این سلاح‌ها نمی‌دهد. دیپلمات کشورمان رابطه میان جمهوری اسلامی و گروه‌های منطقه را با «یک پیمان دفاعی» مانند ناتو قیاسه کرد.

نماینده ایران در سازمان ملل با تاکید بر اینکه تهران گروه‌های مقاومت در منطقه را رهبری و فرماندهی نمی‌کند، گفت: «ما راینی مشترکی با یکدیگر داریم». شبکه ان‌بی‌سی به نقل از ایروانی گزارش کرد که با این حال ایران به حماس و دیگر جنبش‌های فلسطینی کمک می‌کند؛ اما «آنها خودشان تصمیم‌گیرنده هستند». نماینده ایران در سازمان ملل با رد برخی ادعاها درباره مشارکت ایران در عملیات «طوفان الاقصی» تصریح کرد «ما در این تصمیم مشارکت نداشته‌یم و تصمیم فلسطینیان و اجرای آنها بود». ایروانی سپس تاکید کرد «ما هیچ نقشی در این زمینه نداشته‌یم». ایروانی با تاکید بر رویکرد جمهوری اسلامی برای حل مسالمت‌آمیز امور گفت که ایران خواستار «آرام‌کردن اوضاع» در غرب آسیاست و بهترین مسیر برای کاهش تنش‌ها در منطقه آتش‌بس بین رژیم صهیونیستی و حماس است. نماینده ایران در سازمان ملل با وجود تاکید بر این مسئله که جمهوری اسلامی از تهدیدات آمریکا هراسی ندارد و آماده دفاع از خود در صورت ضرورت است، ادامه داد: «ما به دنبال بحران در این منطقه نیستیم». او تاکید کرد «زبان تهدید علیه ایران کارساز نیست. زبان همکاری و احترام در برابر ایران جواب می‌دهد. اگر فکر می‌کنید ایران از تهدیدات آمریکا هراسی ندارد، کاملاً در اشتباه هستید». این دیپلمات با اشاره به تهدیدات مفته‌های اخیر ایالات متحده علیه جمهوری اسلامی تصریح کرد اگر آمریکا «به خاک ایران یا ایرانی‌های سراسر جهان حمله کند... قطعاً دفاع می‌کنیم». ایروانی درباره روابط میان واشنگتن و تهران گفت که با وجود ارتباط‌داشتن دو کشور، «همواره» راه‌هایی برای ارتباط از طریق واسطه‌ها وجود دارد. او تصریح کرد که مذاکرات غیرمستقیم سال گذشته، تبادل زندانیان و آزادی دارایی‌های مسودشده ایران را تضمین کرده؛ اما مذاکرات احیای برجام ناموفق بود. او درباره مذاکرات برجام که به دلیل کارشکنی‌های کشورهای غربی و آمریکا به مانع رسید، گفت: «بار دیگر، ازسرگیری آن مذاکرات شکست‌خورده، دشوار است». ایروانی در پاسخ به این سؤال که ایران با یک تماس تلفنی می‌تواند حملات انصارالله در دریای سرخ را متوقف کند، تصریح کرد که چنین چیزی امکان‌پذیر نیست؛ زیرا ایران اختیار این گروه را بر عهده ندارد. او ادامه داد درصورتی‌که رژیم صهیونیستی از غزه عقب‌نشینی کرده و محدودیت امدادرسانی به آن مذاکرات احیای برجام بردارد، ایران آماده است تا انصارالله را ترغیب به توقف حملات کند. نماینده ایران در ادامه اسرائیل را «متجاوز» خواند و گفت انصارالله فقط کشتی‌هایی را هدف قرار می‌دهد که با وجود محرومیت فلسطینی‌ها از آب و غذا و مواد بهداشتی، برای اسرائیل محموله می‌برند. پیش از این مصاحبه، ایروانی روز دوشنبه هفته گذشته به وقت محلی نیویورک در نشست شورای امنیت با عنوان «تهدید صلح و امنیت بین‌الملل» درباره حملات آمریکا به سوریه و عراق گفت که اقدام نظامی آمریکا غیرقانونی و غیرموجه بوده و آشکارا ناقض هنجارها و اصول اساسی حقوق

عبدالرحمن فتح‌اللهی؛ بعد از عملیات طوفان‌الاقصی در هفتم اکتبر و آغاز جنگ حماس و اسرائیل تا به امروز در حملات مکرر، تعدادی از مستشاران نظامی ایران و برخی چهره‌ها در گروه‌های موسوم به محور مقاومت به دست اسرائیل یا آمریکا ترور شده‌اند. در تازه‌ترین مورد، منابع عراقی شامگاه چهارشنبه هفته گذشته اعلام کردند در جریان حمله به یک خودرو در شرق بغداد «ابوبقر الساعدی»، از فرماندهان کتائب حزب‌الله عراق ترور شد. ایسنا به نقل از المیادین گزارش داد که در این حمله هوایی، سه موشک به یک خودروی حامل الساعدی اصابت کرده است. رسانه‌های نزدیک به گروه‌های مقاومت عراقی هم گزارش کرده‌اند که در جریان حمله به خودرویی در شرق بغداد، سه نفر به شهادت رسیدند. شبکه خبری الجزیره گزارش کرد خودروییی که هدف قرار گرفت متعلق به نیروهای حشد الشعبی بود.

منابع عراقی گزارش دادند ابوبقر الساعدی، مسئول حملات راکتی و ارکان العیلاوی مسئول اطلاعات کتائب حزب‌الله عراق به پایگاه‌های آمریکا بود. در همین زمینه، وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون) اعلام کرد از گزارش‌های مربوط به حمله در بغداد مطلع است و در زمان مناسب اطلاعاتی را اعلام خواهد کرد. یک مقام آمریکایی هم تأیید کرد که نیروهای آمریکایی شامگاه چهارشنبه در عراق حملاتی را انجام دادند. شبکه خبری سی‌بی‌اس به نقل از یک مقام ارشد آمریکایی گزارش کرد: «آمریکا علیه یکی از رهبران ارشد کتائب حزب‌الله عراق حمله پیهادی انجام داد». همچنین رسانه‌های نزدیک به مقاومت عراق از انجام حمله دوم در منطقه «جمیله» در شرق بغداد خبر دادند.

ناصر کنعانی پنجشنبه ۱۹ بهمن در یک موضع‌گیری رسانه‌ای، اقدام تروریستی دولت آمریکا در داخل خاک عراق را که منجر به شهادت چند نفر از نیروهای مقاومت در برابر تروریسم از جمله ابوبقر الساعدی، از فرماندهان ارشد مبارزه با تروریسم و داعش شد، شدیداً محکوم و آن را مصداق بارز تروریسم دولتی آمریکا و نیز «نقض حاکمیت ملی» و «تمامیت ارضی عراق» و مخالف قوانین و مقررات بین‌المللی دانست. سخنگوی دستگاه دیپلماسی تاکید کرد اقدام متجاوزانه نیروهای تروریستی سنکدام در بغداد، در راستای تداوم حمایت تمام‌عیار دولت آمریکا از جنایت‌های رژیم صهیونیستی علیه مردم مظلوم فلسطین انجام شد. کنعانی ضمن تبریک و تسلیت به ملت و دولت عراق و خانواده‌های این شهدای گران‌قدر، تداوم این‌گونه ماجراجویی‌ها توسط آمریکا را تهدیدی برای صلح و امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی دانست. سخنگوی وزارت امور خارجه بار دیگر بر مسئولیت جامعه جهانی و نیز شورای امنیت سازمان ملل متحد در پیشگیری از اقدامات و حملات غیرقانونی و یکجانبه آمریکا در منطقه و پیشگیری از توسعه دامنه‌های بحران و بی‌ثباتی تاکید کرد.

باین‌حال فقط به فاصله ۲۴ ساعت بعد از ترور الساعدی، «عباس الدبس» ملقب به حاج عبدالله، مسئول عملیات حزب‌الله در یک حمله پیهادی هدفمند توسط اسرائیل ترور شد. بنا بر گزارش‌های میدانی، در جریان حمله پیهادی بعدازظهر پنجشنبه اسرائیل، اتومبیل این فرمانده ارشد حزب‌الله در بنطیه در جنوب لبنان هدف ارتش اسرائیل قرار گرفت. پیش‌تر هم سفارت ایران در سوریه از ترور یک مستشار ایرانی در حملات ۱۳ بهمن به حومه دمشق خبر داد. ساعاتی پس از این حمله سفارت ایران در سوریه طی پیامی در شبکه ایکس به زبان عربی در این ارتباط نوشت «گروه تروریستی صهیونیستی با نقض قوانین بین‌المللی و حاکمیت سوریه به یک محله مسکونی در حومه دمشق حمله موشکی کرد و یک مستشار نظامی جمهوری اسلامی ایران به شهادت رسید». سفارت ایران تاکید کرده است که پاسخ به این جنایت قطعی است. بعدازظهر دیروز (جمعه) نیز خبرنگار اسپوتنیک از مقابله پدافند هوایی ارتش سوریه با اهداف متخاصم در آسمان دمشق خبر داد. خبرنگار المیادین نیز اعلام کرد صدای انفجاری در غرب دمشق شنیده شد. منابع اعلام کردند صدای انفجارهای پی‌درپی در اطراف منطقه زنبیه در جنوب دمشق به گوش رسید که به نظر می‌رسد ناشی از حمله اسرائیل باشد. این در حالی است که منابع اسرائیلی در گفت‌وگو با اسکای‌نیوز حمله به اطراف دمشق را تکذیب کرده‌اند. برخی منابع نیز می‌گویند اخبار اولیه حاکی از حمله به فرودگاه نظامی المزه در دمشق است. خبرنگار اسپوتنیک گزارش داد سامانه دفاع هوایی سوریه با موشک‌های ارتش اسرائیل که از جولان به جنوب غرب دمشق شلیک شد، مقابله کردند و توانستند دو موشک را منهدم کنند. بعدازظهر دیروز (جمعه) وزارت دفاع سوریه در تازه‌ترین به‌روزرسانی خود اعلام کرد که دو پیهاد از جولان حریم هوایی سوریه را نقض کردند و سامانه‌های دفاعی ما با آن مقابله کرده و هر دو پهپاد را در غرب دمشق سرنگون کردند.

جنایت در غزه، موتور ناامنی در منطقه

علی شمس‌ی‌پور، کارشناسی بود که در گفت‌وگو با «شرق» درباره ارزیابی‌اش از تداوم سلسله عملیات‌های تروریستی به موازات ادامه درگیری‌ها، هم در غزه و هم در یمن به این نکته مهم اشاره دارد که موتور تداوم ترور و جنگ در منطقه به جنگ حماس و اسرائیل بازمی‌گردد. بنابراین از منظر او تا زمانی که این جنگ و کشتار و جنایت‌های اسرائیل در نوار غزه پایان نیابد، هم از یک سو درگیری گروه‌های موسوم به محور مقاومت علیه اهداف و مواضع ایالات متحده ادامه پیدا خواهد کرد و در مقابل، آمریکا و اسرائیل هم ترورهای هدفمندشان را ادامه خواهند داد. شمس‌ی‌پور اذعان دارد که در شرایط کنونی، منطقه بیش از هر زمان دیگری به یک درگیری تمام‌عیار نزدیک است، به خصوص آنکه مفسر حوزه سیاست خارجی، موضوع آمادگی ارتش اسرائیل برای آغاز حمله زمینی به جنوب لبنان را هم مطرح می‌کند. این روز زمینه تور بار، فرمانده نیروی هوایی ارتش صهیونیست‌ها در مواضعی مدعی شد «به صدها هدف در عمق لبنان، صور، صیدا، بیروت و بقاع حمله خواهیم کرد. ده‌ها فروند هواگرد اسرائیلی در حریم هوایی لبنان فعال هستند و در صورت نیاز به صدها هواگرد تبدیل می‌شوند». برخی رسانه‌ها مدعی هستند که فرصت برای دیپلمات‌های آمریکایی و دولت لبنان برای قانع‌کردن حزب‌الله به عقب‌نشینی از جنوب لبنان در حال اتمام است و اسرائیل در حال تدارک اجرای گزینه نظامی علیه حزب‌الله است؛ بنابراین می‌توان گفت این تهدیدات نیز در همین راستا تعریف می‌شود و به‌منظور افزایش فشار علیه لبنان انجام می‌گیرد.

فریدون عطار هم دیگر کارشناسی بود که همسو با ارزیابی علی شمس‌ی‌پور و از منطری متفاوت، معتقد است که حتی اگر اسرائیل به سمت آغاز حمله زمینی به جنوب لبنان حرکت نکند، اقدامات تل‌آویو در تشدید حملات در نوار غزه و به‌خصوص آغاز حملات به جنوب این باریکه و مشخصاً رفح، یقیناً دور جدیدی از درگیری‌های منطقه‌ای را به دنبال خواهد داشت. این تحلیلگر امور مسائل خاورمیانه در ادامه کپ و گفتش با «شرق» یادآور می‌شود که اکنون نزدیک به یک میلیون آواره فلسطین در دو منطقه دیرالبلح و رفح حضور دارند و هرگونه عملیات اسرائیل در این مناطق علاوه بر افزایش چشمگیر کشته‌های غیرنظامی، می‌تواند دایره ناامنی را در شمال فلسطین اشغالی و هم‌مرز با جنوب لبنان افزایش دهد. از دیدگاه عطار، اگر حملات اسرائیلی پس از خان یونس به سمت دو منطقه جنوبی غزه ادامه پیدا کند، عملاً معادلات دیپلماتیک، ذیل فرمت پاریس برای تبادل زندانی‌ها و نیز پایان‌دادن به جنگ، به‌صورت موقت با دائمی هم به نتیجه نخواهد رسید.

پیرو آنچه فریدون عطار مطرح کرد، وزارت امور خارجه فلسطین هم دیروز (جمعه) طی بیانیه‌ای اعلام کرد کشورهایی که از اسرائیل به بهانه دفاع از خود حمایت می‌کنند، باید بر اسرائیل برای توقف حمله فاجعه‌بارش به رفح فشار بیاورند. خود این کشورها را از جنایت‌های اسرائیل علیه غیرنظامیان فلسطینی و تبادل زندانی‌ها و نیز پایان‌دادن به جنگ، به‌صورت موقت یا دائمی هم به نتیجه محروم‌نشدن از نیازهای اساسی‌شان و تخریب گسترده غزه خسته شده‌اند و

بین‌الملل، منشور ملل متحد، به‌ویژه بند ۴ ماده ۲ منشور بوده و همچنین نقض آشکار تمامیت ارضی، حاکمیت و استقلال سیاسی عراق و سوریه است. ارشدترین دیپلمات جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل افزود: ایران همچنین اقدامات نظامی مشترک ایالات متحده و بریتانیا علیه یمن را که نقض آشکار منشور سازمان ملل متحد و قوانین بین‌المللی است، به‌شدت محکوم می‌کند. علاوه‌براین آمریکا و انگلیس آشکارا از قطع‌نامه ۲۷۲۲ شورای امنیت (۲۰۲۴) سوءاستفاده کرده‌اند. او گفت: این‌گونه اقدامات غیرقانونی، غیرنظامیان و زیرساخت‌های حیاتی را هدف قرار می‌دهد، صلح و امنیت منطقه را به خطر می‌اندازد و همچنین تهدیدی جدی برای صلح و امنیت بین‌المللی است. ایالات متحده و بریتانیا باید مسئولیت بین‌المللی خود را برای ارتکاب جنایت تجاوز بر عهده بگیرند. سفیر ایران در سازمان ملل تاکید کرد: ایران هرگز به دنبال کمک به سرریز تنش در منطقه نبوده و نیست. ایران نه حضور نظامی در عراق دارد و نه پایگاه و مستشاران نظامی. در سوریه، مستشاران نظامی ایرانی از آنجایی که رسماً از سوی دولت سوریه برای مبارزه با تروریسم دعوت شده‌اند، به طور قانونی حضور دارند.

نماینده دائم ایران در سازمان ملل تصریح کرد که ایران هرگز به دنبال کشاندن اختلافات خود با آمریکا به خاک عراق نبوده و به استقلال، حاکمیت ملی و تمامیت ارضی عراق پایبند است. چنین مسئله‌ای موضع اصولی ایران است. ایروانی خاطرنشان کرد: بر همگان آشکار است که ریشه‌های وضعیت کنونی منطقه، اشغال، تجاوز، نسل‌کشی و جنایات هولناکی است که رژیم اسرائیل با حمایت آمریکا علیه فلسطینیان بی‌کناه در نوار غزه و کرانه باختری مرتکب می‌شود. حملات نظامی آمریکا علیه ملت‌های مسلمان منطقه، ادامه همدستی این کشور در نسل‌کشی فلسطینیان با حمایت همه‌جانبه از رژیم اشغالگر و جلودگری از هرگونه اقدام مؤثر بین‌المللی برای پاسخ‌گو کردن این رژیم است.

محمدرضا محمدی هم دیگر کارشناسی بود که در گفت‌وگویش با «شرق» درباره ارزیابی مواضع امیرسعید ایروانی، مشخصاً روی منطق او در قبال تعریف رابطه ایران با گروه‌های موسوم به محور مقاومت دست می‌گذارد و معتقد است که «اساساً نمی‌توان با پیش‌کشیدن رابطه‌ای شبیه به نوع رابطه اعضای ناتو به تحلیل روابط و مناسبات تهران و گروه‌های منطقه پرداخت، چراکه به باور او اقتضائات سیاسی، امنیتی و ژئوپلیتیک منطقه متفاوت از وضعیت ناتو است.

با وجود آنچه طرح شد، این مفسر حوزه سیاست خارجی دیگر گفته‌های نماینده ایران در سازمان ملل درباره به شکست کشیده‌شدن مذاکرات برجام را درست ارزیابی می‌کند و معتقد است که بعد از آغاز جنگ حماس و اسرائیل که پس از عملیات طوفان‌الاقصی شکل گرفت، عملاً تلاش‌های ایران برای رسیدن به یک توافق نا نوشته با دولت بایدن به در بسته خورده است، به‌همین‌دلیل محمدی تاکید دارد که فعلاً ادامه مذاکرات تهران – واشنگتن محلی از اعراب ندارد.

بایدن و تنگ‌تر کردن حلقه فروش نفت

پیرو گفته محمدرضا محمدی در قبال به بن‌بست رسیدن مذاکرات تنش‌زدایانه تهران–واشنگتن، بلومبرگ خبر داد که دولت بایدن می‌خواهد فروش نفت ایران را سخت‌تر کند تا حمایت تهران را از آنچه شبه‌نظامیان در خاورمیانه ادعا کرده‌اند، بی‌اثر کند؛ اما به گفته این نشریه، فشار بیش از حد به معنای خطر تأثیرات منفی بر اقتصاد ضعیف ایران و هم در رویارویی مجدد جو بایدن در انتخابات ریاست‌جمهوری با دونالد ترامپ است. در ادامه این مطلب و به نقل از افراد مطلع آمده است که کاخ سفید با تشدید بحران منطقه‌ای قصد دارد اجرای تحریم‌های موجود علیه ایران را تقویت کند؛ اگرچه آگاه است که اقدامات نادرست بازارهای جهانی نفت را مختل می‌کند. طبق این گزارش، این موضوع با توجه به ادعاها درباره حمایت ایران از گروه‌های نظامی منطقه، به یک اولویت تبدیل شده است. انتخاب در خریداری می‌کنند یا حمل‌ونقل آن را متششر کرده، از زبان علی‌ واعظ، مدیر پروژه ایران در گروه بین‌المللی بحران، به بلومبرگ گفته «دولت آمریکا تمایل دارد تحریم‌ها علیه ایران را تشدید کند؛ اما به دلیل محدودیت‌های سیاسی و ژئوپلیتیکی لزوماً ابزار لازم را ندارد».

بلومبرگ همچنین می‌گوید این چالش‌ها، شامل متقاعدکردن دیگر تولیدکنندگان بزرگ، به‌ویژه عربستان سعودی، برای جلوگیری از افزایش قیمت نفت است. پادشاهی عربستان، درخواست بایدن برای تولید نفت بیشتر در سال ۲۰۲۲ را رد کرد. این در حالی است که چین، خریدار اصلی نفت ایران، با توجه به اینکه بزرگ‌ترین واردکننده نفت جهان و یک رقیب استراتژیک برتر است، انگیزه کمی برای کمک به واشنگتن در این زمینه دارد. یکی از این افراد مطلع که خواست نامش فاش نشود، به بلومبرگ گفت: «گزینه‌های کاخ سفید شامل هدف قراردادن کشتی‌هایی است که نفت خام ایران را حمل می‌کنند، مجازات برخی از کشورهایی که آن را خریداری می‌کنند یا حمل‌ونقل آن را تسهیل می‌کنند». البته والتر راسل مائند، ستون‌نویس مشهور وال استریت‌ژورنال، در مطلبی می‌نویسد چیزی که این روزها در خاورمیانه مشخص است، این است که ایران برگ برنده «جهت هوا» را در اختیار دارد. ایران هر زمان و هر کجا که بخواهد می‌تواند جرقه افزایش تنش را بزند و همچنین می‌تواند به میل خود تنش را کاهش دهد؛ از عراق تا لبنان و غزه تا دریای سرخ. ایران می‌تواند در هر جایی که تنش ایجاد کند و آمریکا را مجبور کند تا براساس جدول زمانی ایران پاسخ بدهد، حتی زمانی که تیم بایدن مانند هفته قبل، به حملات با قدرت پاسخ می‌داد، تهران اساساً کنترل را در دست داشت.

گزارش

دلیل بی‌طرفی عربستان در بحران دریای سرخ دلتخوری از آمریکا یا فرار از بحران؟

«تحلیل و تفسیر بی‌طرفی عربستان در درگیری‌های سخت میان آمریکا و گروه‌های مسلح در باب‌المندب، آسان به نظر نمی‌رسد»، این عبارت را یک تحلیلگر عربستانی در واکنش به دلایل بی‌طرفی عربستان در قبال حملات انصارالله به کشتی‌ها در دریای سرخ و مصادره برخی از آنها و تغییر مسیر برخی دیگر بیان کرد. به نظر می‌رسد، عربستان به‌نوعی با سرزنش و ملامت به متحده خود آمریکا می‌نگرد؛ چراکه این کشور وارد درگیری با انصارالله در دریای سرخ شده بدون آنکه راهی برای خروج آن بیابد اما عربستان موفق شد از زیر بار ائتلاف با آمریکا بگریزد. شاید مجموعه عواملی منجر به موضع بی‌طرفی عربستان در این بحران شده باشد؛ عربستانی که تاکنیکی نزدیک‌تر به صنعا از واشنگتن نشان می‌دهد، از آنجا که از الزامات ائتلاف آمریکا و عربستان، پیوستن ریاض به ائتلاف «نکهبان شکوفایی» به‌شمار می‌رود اما تجربه جنگ با یمن و حس خیانت واشگتن به ریاض، عربستان را بر آن داشت تا وارد هیچ نبرد جدیدی نشود؛ به‌خصوص با توجه به اینکه بحران یمن در حال حل‌شدن است و عربستان تمایل دارد میانجیگر در این بحران باشد و نه یکی از طرف‌های آن.

بی‌طرفی واضح

پس از سال‌های جنگ با انصارالله، ریاض تلاش می‌کند پیش از هر چیز، امنیت خود را تضمین کند، ازاین‌رو ریاض نگران است تشدید میان آمریکا و کشورهای غربی از یک طرف و انصارالله از طرف دیگر، مذاکرات صلح را با خطر مواجه کند و نتایج معکوسی به همراه داشته باشد و این در حالی است که عربستان، عدم ورود به این درگیری‌ها را انتخاب کرده است.

آرامکو متوقف نمی‌شود

کشتی‌های عربستان در حملات انصارالله، هدف قرار نمی‌گیرند و این از تداوم عبور و مرور نفتکش‌های این شرکت از جنوب دریای سرخ، جایی که انصارالله مدت‌ها، کشتی‌هایی تجاری متعلق به اسرائیل و کشتی‌هایی که به سمت بنادر این رژیم را تهدید می‌کنند، مشخص می‌شود. محمد القحطانی، رئیس پالایش، تجارت نفت و بازاریابی آن در شرکت آرامکو گفت که بارگیری نفت و فرآورده‌های آن در دریای سرخ را انجام می‌دهیم و می‌توان خطرات مرتبط در دریای سرخ را کنترل کرد. او افزود که آرامکو از خط لوله خود در عربستان برای بارگیری نفت خام از میادین اصلی در شرق و صادرات آن از دریای سرخ استفاده می‌کند. بلومبرگ نوشت که از زمان آغاز درگیری‌ها در دریای سرخ، نفتکش‌های آرامکو از جنوب دریای سرخ عبور می‌کنند.

تفسیر این بی‌طرفی آسان نیست

در همین راستا، سلیمان العقیلبی، نویسنده و تحلیلگر مسائل سیاسی در واکنش به این بی‌طرفی عربستان گفت تفسیر آن آسان نیست و تاکید کرد که این تنگه برای تجارت جهانی حساس است و این درگیری‌ها در حالی رخ می‌دهد که اقتصاد جهان، بسیار از بحران‌های متعدد و عوامل ژئوپلیتیک تأثیر پذیرفته است. او توضیح داد که در تاریخ عربستان، کناره‌گیری این کشور از گزینه‌های امنیتی آمریکا به‌ویژه در منطقه، آن‌هم با توجه به ارتباط دو کشور که شبیه به یک ائتلاف نا نوشته است، به‌ندرت اتفاق افتاده است.

العقیلی گفت این بی‌طرفی عربستان، اهمیت و پیام عمیقی دارد

که از تفسیرهای مختصر به تعلمات امنیتی، سیاسی و اقتصادی

منطقه‌ای و بین‌المللی فراتر می‌رود.

او افزود که اولین مسئله به میانجیگری چین برای عادی‌سازی روابط میان عربستان و ایران و بسیاری از نقش‌آفرینی‌ها در ژئوپلیتیک منطقه بازمی‌گردد که در پی آن میانجیگری عربستان و عمان در بحران یمن موفق شد و توانست انصارالله را به حل سیاسی بحران یمن متقاعد کند اما اکنون عربستان از شکست این ایده برای حل سیاسی بحران یمن بیم دارد. این تحلیلگر مسائل سیاسی توضیح داد که دومین مسئله به ذهنیت سیاسی در منطقه بازمی‌گردد، به‌گونه‌ای که تردیدهایی از اهداف غرب برای رویارویی در جنوب دریای سرخ وجود دارد؛ چراکه غرب از نقش‌آفرینی سنتی و تاریخی خود در امنیت منطقه عقب نشسته است و نمی‌توان به نقش‌آفرینی آن در دریای سرخ اطمینان کرد.

العقیلی بیان کرد در سایه حضور گسترده چین برای سرمایه‌گذاری و تجارت در بنادر عربستان در دریای سرخ، حضور نظامی آمریکا در مقابل آن، ایده جالبی به نظر می‌رسد.

او گفت انتقال درگیری میان قدرت‌های بزرگ به دریای سرخ به نفع منطقه نیست؛ چراکه این منطقه تمایل دارد جهان در آن از لحاظ سرمایه‌گذاری و اقتصادی با تمام عوامل قدرت نرم رقابت کند.

رویکرد عربستان

از طرفی دیگر عبدالکریم غانم، پژوهشگر جامعه‌شناسی سیاسی گفت این بی‌طرفی در سایه رویکرد عربستان برای خروج از باتلاق جنگ در یمن و در راستای تحقق چشم‌انداز اقتصادی ۲۰۳۰ است. او تاکید کرد که در سایه شکست دولت آمریکا در جنگ با انصارالله، ریاض ناچار شد از سیاست تشویق و در تنبیه برای همراه‌کردن انصارالله و دورکردن خطرات آنها از امنیت و ثبات خود از طریق بی‌طرفی و دعوت به کاهش تنش استفاده کند. غانم در گفت‌وگویی با الخلیج آنلاین گفت که احتمال ندارد محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان وارد ائتلاف‌هایی شود که دولت آمریکا پیشنهاد می‌دهد. او افزود که تعامل این موضوع عربستان را تقویت می‌کند. ناکامی سیاست آمریکا در نقش‌آ بازی با اکثر پرونده‌های منطقه و در راس آن سیاست نرمش در مقابل انصارالله، ناتوانی در اتخاذ تدابیری برای فشار بر اسرائیل برای قبول راحل دو کشوری و تسهیل ورود کمک‌ها و تعیین سقف زمانی برای پایان جنگ در غزه است. او توضیح داد که طبیعی است که عربستان بی‌طرف باشد، به‌ویژه پس از آنکه روابط خوبی با ایران دارد و به نقض نیستت وارد درگیری در دریای سرخ شود که بازتاب جنگ اسرائیل بر غزه به‌شمار می‌رود.

غیبت آشکار

از بارزترین تصاویر بی‌طرفی عربستان، عدم مشارکت در ائتلاف دریایی اعلام‌شده از سوی آمریکا برای حفظ امنیت در دریای سرخ از حملات انصارالله است. رویترز دراین‌باره نوشت غیبت عربستان، امری درجا‌نوعه و شاید موجب تعجب است و دلیل اصلی آن نگرانی از ادامه جنگ در یمن است؛ چنگی که تبدیل به یک بن‌بست شده و عربستان به دنبال پایان آن است. نیویورک‌تایمز نیز به نقل از مقامات عربستانی و آمریکایی نوشت احتمال صلح در مرزهای جنوبی عربستان، هدف جذاب‌تری برای عربستان از پیوستن به تلاشی برای توقف حملات انصارالله است. به گفته این مقامات عربستانی و آمریکایی، ولیعهد عربستان نمی‌خواهد بار دیگر وارد جنگ و درگیری با انصارالله شود.